

**Arkusz zawiera informacje prawnie  
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2017

**CKE** **CENTRALNA  
KOMISJA  
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

**Z.08-X-18.01**

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

**EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE  
Rok 2018  
CZĘŚĆ PISEMNA**

**Instrukcja dla zdającego**

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL\*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

|   |   |   |   |
|---|---|---|---|
| A | B | C | D |
|---|---|---|---|

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

|                                     |   |   |   |
|-------------------------------------|---|---|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> | B | C | D |
|-------------------------------------|---|---|---|

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

|                                     |   |   |                                     |
|-------------------------------------|---|---|-------------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> | B | C | <input checked="" type="checkbox"/> |
|-------------------------------------|---|---|-------------------------------------|

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

**Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.**

***Powodzenia!***

\* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

### **Zadanie 1.**

Asystent zauważył u podopiecznego wypieki na twarzy. Ponadto podopieczny gorączkuje, skarża się na ogólne osłabienie i bóle mięśniowe. Objawy te wskazują na

- A. infekcję wirusową.
- B. zaburzenia krążenia.
- C. pobudzenie emocjonalne.
- D. niestrawność pokarmową.

### **Zadanie 2.**

Wyczuwalny zapach acetonu z ust podopiecznego jest jednym z objawów

- A. niewydolności nerek.
- B. niedrożności pokarmowej.
- C. ostrych powikłań cukrzycy.
- D. refluku żołądkowo-przłykowego.

### **Zadanie 3.**

Podstawowe objawy choroby Parkinsona to:

- A. zaburzenia równowagi, sztywność karku, kaczy chód.
- B. mimowolne ruchy mięśni, drżenie głowy, sztywność rąk.
- C. spowolnienie ruchowe, sztywność karku, przykurcze dłoni.
- D. spowolnienie ruchowe, zaburzenia równowagi, drżenie rąk.

### **Zadanie 4.**

Asystent zaobserwował u 40-letniego podopiecznego postępujące osłabienie w zakresie siły rąk, zaburzenia równowagi i drżenie kończyn dolnych. Sam podopieczny zaczął się skarżać na zaburzenia widzenia oraz bóle mięśniowe i skurcze mięśni rąk. Opisane objawy mogą wskazywać u podopiecznego na rozwój

- A. miażdżycy naczyń.
- B. choroby Parkinsona.
- C. choroby Alzheimera.
- D. stwardnienia rozsianego.

### **Zadanie 5.**

23-letnia podopieczna z powodu ciężkiego wypadku w dzieciństwie straciła słuch. Jest to niepełnosprawność

- A. nabyta, sprzężona.
- B. nabyta, sensoryczna.
- C. wrodzona, sprzężona.
- D. wrodzona, sensoryczna.

### Zadanie 6.

U osoby z niepełnosprawnością, która często dzwoni do swoich znajomych i rodziny oraz domaga się odwiedzin, występuje niezaspokojona potrzeba

- A. kontaktu.
- B. szacunku.
- C. samorealizacji.
- D. samoświadomości.

### Zadanie 7.

U opisanej podopiecznej asystent powinien w pierwszej kolejności zadbać o realizację potrzeby

- A. aktywności.
- B. odżywiania.
- C. samorealizacji.
- D. przynależności.

| Opis podopiecznej                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Podopieczna z chorobą nowotworową, objęta opieką paliatywną, przebywa w domu w otoczeniu swoich bliskich. Jest bardzo słaba, odmawia przyjmowania posiłków. Cały czas pozostaje w łóżku, dużo śpi, nie chce rozmawiać. |

### Zadanie 8.

Młoda kobieta, która w wyniku procesu chorobowego utraciła słuch, przestała wierzyć we własne możliwości rozwojowe, straciła sens życia i nie widzi przyszłości dla siebie. Osoba ta potrzebuje

- A. wsparcia finansowego.
- B. wsparcia emocjonalnego.
- C. informacji o dodatkowym zatrudnieniu.
- D. informacji o możliwości udziału w kursie orientacji przestrzennej.

### Zadanie 9.

30-letni podopieczny z niepełnosprawnością intelektualną swoim zachowaniem domaga się od asystenta uznania podjętych decyzji dotyczących rytmu dnia czy sposobu spędzania wolnego czasu. Która potrzeba jest w ten sposób wyrażana przez podopiecznego?

- A. Miłości.
- B. Prestiżu.
- C. Kontaktu.
- D. Akceptacji.

### Zadanie 10.

Asystent po wykonaniu w danym dniu zaplanowanych działań opiekuńczych powinien w pierwszej kolejności

- A. przygotować wykaz celów opieki.
- B. zaplanować dalsze działania opiekuńcze.
- C. podpisać kontrakt z osobą niepełnosprawną.
- D. udokumentować wykonane czynności.

### **Zadanie 11.**

Asystent opracowując indywidualny plan współdziałania z osobą z niepełnosprawnością, w pierwszej kolejności powinien

- A. ustalić diagnozę medyczną podopiecznego.
- B. określić problemy i potrzeby podopiecznego.
- C. sprawdzić wyniki badań ambulatoryjnych podopiecznego.
- D. wycenić koszt proponowanych usług opiekuńczych podopiecznego.

### **Zadanie 12.**

Podczas spożywania posiłku podopieczny nagle chwycił się za szyję i zaczął kaszleć, pojawiły się trudności w mówieniu i oddychaniu, skóra na twarzy stawała się sina. Opisane objawy wskazują na wystąpienie

- A. zgagi.
- B. afazji.
- C. nudności.
- D. zadławienia.

### **Zadanie 13.**

Asystent udzielający pierwszej pomocy osobie nieprzytomnej z zachowanym własnym oddechem powinien, dla zapewnienia drożności dróg oddechowych, ułożyć ją w pozycji

- A. bezpiecznej.
- B. płaskiej na plecach.
- C. siedzącej z podparciem.
- D. wysokiej z pochyleniem.

### **Zadanie 14.**

Jeśli podopieczny po zimowym spacerze ma objawy odmrożenia dłoni i stóp, to asystent udzielając mu pierwszej pomocy powinien odmrożone miejsca

- A. natrzeć śniegiem.
- B. masować rękami.
- C. stopniowo ogrzewać.
- D. gwałtownie ogrzewać.

### **Zadanie 15.**

Asystent udzielający pierwszej pomocy podopiecznemu, który ma krwawienie z nosa, powinien

- A. położyć go z głową lekko odchyloną do tyłu.
- B. posadzić go z głową ukrytą między kolanami.
- C. posadzić go z głową lekko pochyloną do przodu.
- D. położyć go na boku po stronie występującego krwawienia.

### **Zadanie 16.**

Podczas zmiany bielizny pościelowej podopiecznemu całkowicie unieruchomionemu w łóżku asystent powinien

- A. wygładzić i naciągnąć prześcieradło.
- B. umieścić pod prześcieradłem miękki koc.
- C. zabezpieczyć prześcieradło matą antypoślizgową.
- D. założyć wykrochmalone i wyprasowane prześcieradło.

### **Zadanie 17.**

Podczas wykonywania toalety całego ciała u podopiecznej długotrwale unieruchomionej w łóżku asystent powinien zawsze zmienić wodę przed przystąpieniem do umycia

- A. uszu.
- B. krocza.
- C. pleców.
- D. brzucha.

### **Zadanie 18.**

Podczas przesadzania podopiecznego z łóżka na wózek inwalidzki asystent powinien przede wszystkim

- A. odblokować kółka łóżka.
- B. zablokować kółka wózka.
- C. założyć poręczę do wózka.
- D. maksymalnie obniżyć łóżko.

### **Zadanie 19.**

Wskazaniem do zastosowania materaca zmiennociśnieniowego w pielęgnacji osoby z niepełnosprawnością jest

- A. zagrożenie odleżynami.
- B. zmniejszenie wentylacji płucnej.
- C. zmniejszenie napięcia mięśniowego.
- D. zaburzenie przepływów naczyniowych.

### **Zadanie 20.**

W profilaktyce przeciwoleżynowej należy stosować

- A. podkłady foliowe i kółka pod pięty.
- B. odciążenie ciała i dietę bogatobiałkową.
- C. udogodnienia i dietę bogatowęglowodanową.
- D. gorące kąpiele i masaże zaczerwienionej skóry.

### Zadanie 21.

W celu zmniejszenia ryzyka powstawania odleżyn u osoby obłożnie chorej, należy profilaktycznie stosować u niej dietę

- A. bezsolną.
- B. bogatoresztkową.
- C. wysokobiałkową.
- D. niskoenergetyczną.

### Zadanie 22.

Osoba z niepełnosprawnością lecząca się w ramach ubezpieczenia zdrowotnego powinna być poinformowana, że skierowanie lekarskie do poradni specjalistycznej jest ważne

- A. przez 60 dni roboczych.
- B. przez jeden rok kalendarzowy.
- C. do końca roku kalendarzowego.
- D. dopóki istnieje wskazanie medyczne.

### Zadanie 23.

Powodem opisanego zachowania osoby z niepełnosprawnością jest

- A. zazdrość.
- B. tęsknota.
- C. znudzenie.
- D. rozdrażnienie.

#### Opis osoby z niepełnosprawnością

18-letnia kobieta z zespołem Downa, od tygodnia jest na turnusie rehabilitacyjnym poza miejscem zamieszkania. Pomimo wielu atrakcji często płacze i jest przygnębiona. Asystent dowiedział się, że jest bardzo związana z matką, która nie może jej towarzyszyć ze względu na swój zły stan zdrowia.

### Zadanie 24.

Podopieczna czuje się wykorzystywana przez sąsiadkę, która pożycza od niej pieniądze i nigdy nie oddaje w ustalonym terminie. Który trening należy zastosować, aby poprawić relacje podopiecznej z sąsiadką?

- A. Jacobsona.
- B. Interpersonalny.
- C. Umiejętności praktycznych.
- D. Umiejętności kognitywnych.

### Zadanie 25.

Który z problemów występuje u opisanej osoby z niepełnosprawnością?

- A. Niesamodzielność.
- B. Lekkość.
- C. Niecierpliwość.
- D. Bezczyność.

#### Opis osoby z niepełnosprawnością

30-letnia kobieta z orzeczoną niepełnosprawnością z powodu utraty wzroku jest na rencie. Większość czasu spędza w domu. Pomimo prób nie radzi sobie z gotowaniem i sprzątaniem. Nosi nieuprasowane ubrania. Rodzina mieszka daleko, ale często odwiedzają ją znajomi. Zaprzyjaźnieni sąsiedzi przynoszą zakupy i dokonują stałych opłat.

### **Zadanie 26.**

Asystent pracując z samotną osobą z niepełnosprawnością, zaproponował jej udział w zajęciach klubu seniora. Którą metodę pracy socjalnej zastosował asystent?

- A. Grupową.
- B. Współpracy z rodziną.
- C. Organizowania środowiska.
- D. Z indywidualnym przypadkiem.

### **Zadanie 27.**

Osobie z niedowładem kończyn dolnych przemieszczanie się z łóżka na wózek inwalidzki ułatwia

- A. balkonik.
- B. łatwoślizg.
- C. kula łokciowa.
- D. podkład płócienny.

### **Zadanie 28.**

Samotna, 40-letnia podopieczna z powodu głębokiego niedowidzenia, ma problemy z uzyskaniem samodzielności w życiu codziennym. Asystent powinien zaproponować jej

- A. trening umiejętności ekonomicznych.
- B. trening umiejętności samoobsługowych.
- C. zamieszkanie w domu pomocy społecznej.
- D. zgłoszenie się do ośrodka interwencji kryzysowej.

### **Zadanie 29.**

Właściwą formą organizacji czasu wolnego dla podopiecznego, który lubi grać w szachy, warcaby, karty jest

- A. ludoterapia.
- B. socjoterapia.
- C. choreoterapia.
- D. chromoterapia.

### **Zadanie 30.**

Podopieczna bardzo lubi kontakt ze zwierzętami. Którą metodę terapii zajęciowej powinien zaproponować jej asystent?

- A. Ludoterapię.
- B. Chromoterapię.
- C. Animaloterapię.
- D. Hortikuloterapię.

### **Zadanie 31.**

Która metoda terapii zajęciowej jest odpowiednia dla osoby niedowidzącej, która lubi tańczyć i śpiewać?

- A. Dogoterapia.
- B. Silwoterapia.
- C. Muzykoterapia aktywna.
- D. Muzykoterapia receptywna.

### **Zadanie 32.**

78-letniemu mężczyźnie lubiącemu towarzystwo innych osób, asystent powinien zaproponować udział w zajęciach organizowanych przez

- A. klub seniora.
- B. świetlicę socjoterapeutyczną.
- C. środowiskowy dom samopomocy.
- D. ośrodek opiekuńczo-wychowawczy.

### **Zadanie 33.**

Asystent prowadzący rozmowę z osobą niedosłyszącą, która nie używa aparatu słuchowego, powinien

- A. używać mikrofonu.
- B. używać tuby akustycznej.
- C. stawać obok osoby niedosłyszącej.
- D. stawać twarzą do osoby niedosłyszącej.

### **Zadanie 34.**

Osoba starsza, samotna i niesamodzielna, w ogólnym stanie zdrowia dobrym, która nie potrafi samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, powinna być umieszczona

- A. w szpitalu miejskim.
- B. w domu pomocy społecznej.
- C. w ośrodku oparcia społecznego.
- D. w ośrodku interwencji kryzysowej.

### **Zadanie 35.**

Osoba pełnoletnia całkowicie niezdolna do pracy, która w wieku 17 lat uległa wypadkowi, może zgłosić wniosek o rentę socjalną do

- A. Ośrodka Pomocy Społecznej.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

### **Zadanie 36.**

W celu uzyskania refundacji kosztu zakupu soczewek kontaktowych należy uzyskać zlecenie na zaopatrzenie w wyrób medyczny od lekarza okulisty, który ma podpisaną umowę z NFZ i udać się do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania

- A. ośrodka pomocy społecznej.
- B. powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- C. oddziału zakładu ubezpieczeń społecznych.
- D. oddziału wojewódzkiego narodowego funduszu zdrowia.

### **Zadanie 37.**

Osoba z niepełnosprawnością, której dochody nie wystarczają na zakup żywności i leków, powinna złożyć wniosek w sprawie uzyskania świadczenia pieniężnego do

- A. Ośrodka Pomocy Społecznej.
- B. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- C. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

### **Zadanie 38.**

Osoba z niepełnosprawnością może skorzystać ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej w zakresie

- A. opieki leczniczej i rehabilitacyjnej.
- B. usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.
- C. likwidacji barier architektonicznych i technicznych w domu.
- D. świadczenia usług rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania.

### **Zadanie 39.**

Rodzicom pięcioletniego dziecka z niepełnosprawnością, którego rozwój psychoruchowy i społeczny odbiega od wzorca rozwoju jego rówieśników, asystent powinien zaproponować udział w zajęciach organizowanych

- A. w klubie małego dziecka.
- B. w ośrodku socjoterapeutycznym.
- C. w ośrodku terapeutyczno-szkoleniowym.
- D. w ośrodku wczesnego wspomagania rozwoju.

### **Zadanie 40.**

40-letniej kobiecie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, w celu doskonalenia umiejętności społeczno-zawodowych, asystent powinien zaproponować skorzystanie z oferty zajęć

- A. w klubie seniora.
- B. w warsztatach terapii zajęciowej.
- C. w zakładzie rehabilitacji leczniczej.
- D. w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.